

підприємство має більше можливостей отримати умови фінансування, які прийнятні в даних умовах, та максимально наближені до його потреб і бажань.

Список посилань

1. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97- ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 07.03.2020).

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://sfs.gov.ua/nk> (дата звернення: 07.03.2020).

Єлизавета Ярославівна КОРОЛЬ,

студентка ОО-3-1 Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Науковий керівник – МЕЩЕРЯКОВ Володимир Євгенійович,

доцент кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин, кандидат економічних наук Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Найбільш масовим і значущим для України міграційним потоком є трудова міграція громадян за кордон. Завдяки отриманій за часів незалежності свободі пересування в умовах непростих економічних обставин, низьких заробітних плат робота за кордоном стала для багатьох українців стратегією виживання та підвищення добробуту своїх сімей. Вона є потужним соціальним амортизатором, чинником зменшення бідності, напруги на ринку праці, джерелом значних валютних надходжень, але, водночас, несе ризики втрати частини необхідного для розвитку країни трудового та інтелектуального потенціалу.

Посилення зовнішньої міграції населення зумовлюється такими причинами: пошук «Кращої долі», економічний спад, різке зростання внутрішніх цін, нерівномірне розміщення продуктивних сил, зростанням безробіття, погіршення екологічної ситуації в окремих регіонах, розширенням зовнішньоекономічних зв'язків України, а також лібералізацією режиму виїзду громадян за кордон та ще багато інших причин.

Серед визначальних факторів зумовленості сучасної української трудової міграції знову виступає глобалізація, світова кон'юнктура, науково-технічний прогрес, регіональна спеціалізація ринків, соціально-трудова потенціал, а також геополітичні й геокультурні процеси, котрі особливим чином змінюють світогляд людей в умовах інформаційного суспільства.

Демографічна ситуація на сьогоднішній день склалася не найкращим чином, чисельність населення України, що становило в 1990 р. майже 52 млн. осіб, внаслідок негативних тенденцій природного відтворення скоротилося

більше ніж на 10 млн. Чисельність наявного населення на 1 січня 2019 року становить 42153201 тис. осіб, міського населення – 29256696 тис. осіб, сільського населення - 12896505 тис. осіб. В 2019 році кількість прибулих українців складала – 576032 осіб, а вибулих - 554520 осіб, тому міграційних приріст становить – +21512 осіб, це показники взагалі по Україні, в деяких областях спостерігається міграційне скорочення, а саме в Донецькій, Луганській, Запорізькій, Вінницькій та в інших областях [2].

За прогнозом, якщо показники народжуваності, тривалості життя та міграції залишаться незмінними, у 2050 р. в Україні буде 32 млн. мешканців. Частка в населенні осіб старше 60 років зросте у півтора разу. Протягом останніх 29 років відбувся злам демографічного розвитку України. Поступове зростання чисельності населення змінилось стрімким його скороченням.

В Україні точні дані про обсяги, напрями міграційних переміщень, структуру, населення відсутні. Причиною цьому є тривале зволікання з проведенням демографічного перепису (останній проводився в 2001 році), відсутність стимулів до належного ведення реєстраційної статистики, складності з організацією збору даних про трудових мігрантів, їх працевлаштування, доходи, тривалість поїздок тощо.

За перше півріччя 2019 року трудові мігранти переказали до України 5,54 мільярда доларів. Про це йдеться у звіті Національного банку України. У другому кварталі 2019 року заробітчани переслали 2,84 мільярда доларів — це становить близько 8,1% ВВП нашої країни за цей період. Більшість грошей надійшли з Польщі — понад 1,9 мільярда доларів. На другому місці за обсягами переказів — Чехія, звідки від початку року отримано близько 505 мільйонів доларів. Із Росії Україна одержала 498 мільйонів доларів, а із США — 458 мільйонів доларів [1].

Сьогодні для міграційних процесів в Україні характерна тенденція до інтелектуалізації складу еміграції. Ця тенденція зберігатиметься до подолання економічної кризи, бо за її умов значна частка висококваліфікованих фахівців не отримує належного застосування для своїх знань та кваліфікації на батьківщині. Тому зростає прошарок трудових мігрантів з України, зайнятих на роботах, що потребують високої кваліфікації, – у медицині, науці, сфері високих технологій, фінансовому секторі.

З метою запобігання ризикам, які обумовлені сучасною активізацією міграційних процесів, важливим є законодавче оформлення міграційної політики, чітке визначення її цілей та інструментів, а головне, – імплементація прийнятих політичних рішень та законодавчих норм, зокрема, реалізація цілей і завдань, визначених Стратегією державної міграційної політики України на період до 2025 р., ухваленої Урядом в липні 2017 р., забезпечення виконання Закону України «Про зовнішню трудову міграцію», який наразі залишається переважно декларативним.

Таким чином, необхідно привернути увагу української влади та громадськості до міграційних проблем, які у політичному дискурсі практично відсутні. Вони закономірно виглядають менш значущими у порівнянні з питаннями війни і миру, падіння рівня життя населення, корупції тощо. Разом з

тим, з точки зору стратегічної, враховуючи несприятливу демографічну ситуацію, стрімке старіння населення і невідворотний в недалекому майбутньому дефіцит робочої сили, нехтувати ними не можна.

Список посилань

1. Трудові мігранти в 2019-му переказали до України рекордну кількість грошей. URL: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3519/2006/138601/> (дата звернення: 15.03.2020)
2. Демографічна та соціальна статистика. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 15.03.2020);
УДК: 336.71

Юлія Олександрівна ТКАЧЕНКО,

Студентка ОО 3-1 Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

Науковий керівник – СКОРОМНА Олена Юріївна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

У сучасних умовах розвиток економіки неможливий без впровадження фінансових інновацій. Поширення набули технології Інтернет-банкінгу, розвивається мобільний банкінг. Ця технологія здійснює віддалений доступ до банківських послуг за допомогою веб-браузера, і яка є найбільш перспективною, зручною та прогресивною. Стрімкий розвиток Інтернет-банкінгу в Україні провокує зростання інтернет-користувачів. З одного боку, кількість користувачів Інтернету в Україні становило 74% станом на початок 2020 року [1], а з іншого – через низьке просування у регіони має ще й високий потенціал зростання інтернет-аудиторії у майбутньому. Дані Factum Grup Ukraine підтверджують, що постійними користувачами "всесвітньої павутини" на початку 2020 року є 24,8 мільйонів українців. Кількість користувачів Інтернет-банкінгу також має тенденцію зростання.

Інтернет-банкінг в Україні – це перспективний напрямок розвитку банківських послуг, який забезпечує скорочення витрат на персонал для банків та економію часу та коштів для їхніх клієнтів. Істотні переваги віртуальних банківських послуг забезпечують стрімке зростання цільової аудиторії. Клієнтів приваблює доступність послуг у будь-який час і у будь-якому місці, достатньою умовою є наявність Інтернету. Масштаби використання Інтернет-банкінгу в Україні останнім часом зросли, однак все ще залишаються незначними у порівнянні з розвинутими європейськими країнами.

До «електронних» банків України, платіжними картами яких користуються онлайн, можна віднести насамперед ПАТ КБ «ПриватБанк» –